

Kansspelautoriteit

Datum

17 november 2014

Ons kenmerk

8632 / 00.040.559

Bijlage 4

Advies College van toezicht op de kansspelen,
adviesnr. C. 603/03, van 2 juli 2003

College van toezicht op de kansspelen

advies nr.: C.603/03
datum: 2 juli 2003
betreffende: wijziging Beschikking instantloterij 1996 en deelnemersreglement instantloterij (digitale instantloterij)

Bij brief van 24 april 2003, nr. L.O. 870/0181/0351762, heeft de Minister van Justitie, mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, aan het College ter advies voorgelegd, overeenkomstig artikel 34, eerste en vierde lid, van de Wet op de kansspelen, een voorstel d.d. 11 maart 2003 van de Stichting de Nationale Sporttotalisator (verder aan te duiden als De Lotto) tot wijziging van de voorschriften van de aan haar verleende vergunning als bedoeld in artikel 14b van de Wet op de kansspelen (Beschikking instantloterij 1996, Stcrt. 1997, 249), alsmede tot wijziging van het deelnemersreglement instantloterij.

Met een brief d.d. 19 juni 2003, nr. C.563/03, heeft het College overeenkomstig artikel 3, eerste lid, van het Besluit College van toezicht op de kansspelen De Lotto in de gelegenheid gesteld haar zienswijze kenbaar te maken. Met een brief d.d. 23 juni 2003 heeft De Lotto een nadere schriftelijke toelichting gegeven op de digitale instantloterij. Voorts is namens De Lotto ter vergadering van het College d.d. 30 juni 2003 een mondelinge toelichting gegeven door mevrouw mr. C. Ockhorst (secretaris bestuur) en de heer J.P. Stavast (directeur technologie en ontwikkeling).

Met betrekking tot het verzoek van De Lotto merkt het College op dat de voorstellen tot wijziging van de beschikking en het deelnemersreglement niet nieuw zijn. In een brief d.d. 22 februari 2001 is reeds een groot gedeelte van deze voorstellen terug te vinden. Hierover heeft het College op 3 juli 2001 advies uitgebracht in het kader van het *onderzoeks- en adviesrapport instantloterij*. In de voorliggende voorstellen wordt hieraan gerefereerd en worden selectief delen van deze rapportage aangehaald. Ten einde een en ander weer in juist verband te plaatsen volgt hieronder nogmaals de integrale tekst van het relevante gedeelte van advies nr. C.474/01 d.d. 3 juli 2001.

a. de vergunning

1. Zoals het College in zijn advies d.d. 22 maart 2001, nr. C.215/01, inzake verlenging geldigheidsduur Beschikking instantloterij 1996 reeds te kennen heeft gegeven, is het College van opvatting dat nu NIL per 1 januari 2001 is opgegaan in SNS, de twee vergunningen waarover De Lotto thans beschikt zouden moeten worden samengevoegd. Vrijwel alle bepalingen in beide vergunning zijn identiek of zouden identiek behoren te zijn. Slechts een enkele bepaling heeft specifiek betrekking op de verschillende spelsoorten. Overigens wijst het College er in dit verband op dat de huidige Beschikking Sporttotalisator een samenvoeging is van drie verschillende vergunningen, zoals deze tot eind 1992 golden voor onderscheidenlijk de sportprijsvraag, de lotto en het cijferspel. Voor een beter begrip van de hierna opgenomen samengevoegde concept-beschikking verwijst het College naar de in het onderzoeks- en adviesrapport sporttotalisator opgenomen advies. Hierna wordt uitsluitend stilgestaan bij onderwerpen die specifiek op de instantloterij betrekking hebben.

2. Thans is in de vergunning een bepaling opgenomen dat De Lotto de overeenkomst met een verkooppunt dient te beëindigen in elk geval van geconstateerde verkoop aan minderjarigen of van illegale en buitenlandse kansspelen, alsmede in elk geval van geconstateerde onmatige

College van toezicht op de kansspelen

verkoop. De uitsluiting bedraagt ten minste één jaar en in geval van recidive binnen drie jaar bedraagt de uitsluiting ten minste vijf jaar. Zoals reeds opgenomen in het onderzoeks- en adviesrapport sporttotalisator, stelt het College een meer proportionele maatregel voor, waarbij De Lotto de overeenkomst dient op te schorten voor een periode van ten minste drie maanden en ten hoogste drie jaren. Een afzonderlijk regeling voor recidive kan naar de opvatting van het College achterwege blijven. Vanwege het gematigd risico-profiel van de instantloterij ligt voortzetting van een uitsluitingsregeling bij onmatige verkoop naar de opvatting van het College niet voor de hand. Anders dan De Lotto is het College evenwel van opvatting dat de uitsluitingsregeling in geval van verkoop van illegale en buitenlandse kansspelen gehandhaafd dient te blijven. Van de vergunninghouders mag immers toch ook een bijdrage worden verwacht inzake het tegengaan en voorkomen van illegale concurrentie.

3. Zoals het College reeds heeft opgemerkt in het onderzoeks- en adviesrapport sporttotalisator, verdient het naar de opvatting van het College de voorkeur om de drie door De Lotto gehanteerde distributiewijzen (verkooppunt on line, abonnementen en direct elektronisch) expliciet in de vergunning op te nemen. Ten aanzien van deelname via direct elektronische weg (telefoon en internet) aan toto/lotto, verwijst het College overigens naar zijn advies van heden, nr. C.456/01. Bij toto/lotto is de deelname via direct elektronische weg slechts een nieuwe modaliteit om aan een bestaand spel mee te doen. Voor wat betreft het verzoek van De Lotto om tevens de deelname aan instantloterijen langs direct elektronische weg mogelijk te maken, ligt dat evenwel geheel anders. Ten aanzien van instantloterijen is deelname via direct elektronische weg geen nieuwe distributiewijze voor een bestaand product, maar wordt een geheel nieuw kansspelproduct gecreëerd (e-gaming). Daarvoor ontbreekt evenwel een wettelijke grondslag. Het College verwijst hiervoor naar zijn advies van 28 februari 2001, nr. C.144/01, inzake Holland Casino Digitaal. Het daar gestelde met betrekking tot digitale casinospelen geldt mutatis mutandis ten aanzien van digitale krasloterijen.

4. Het College heeft geen bedenkingen tegen het voorstel van De Lotto om het aantal uit te geven instantloten niet langer aan een maximum te binden. Hetzelfde geldt voor het maximum aantal verkooppunten. Beide maxima hebben overigens voor zover het College dit kan overzien in de praktijk weinig betekenis gehad. Evenmin heeft het College bedenkingen tegen het gelijktrekken van de maximale lotprijs bij de instantloterij met de bij andere loterijen gehanteerde maximale lotprijs.

5. De Lotto stelt voor om de in artikel 9, zevende lid, van de huidige vergunning voorgeschreven waarschuwingstekst op de deelnamebewijzen van de instantloterij (*Voorkom gokverslaving - Speel met mate*) te schrappen. Het voorstel van De Lotto miskent naar de opvatting van het College niet alleen dat er wel degelijk potentiële risico's verbonden zijn aan de instantloterij, zoals dat ook blijkt uit het rapport *Kraslotverslaving onder Kraslotkopers in Nederland*, maar ook dat De Lotto een verantwoordelijkheid heeft voor het voorkomen en tegengaan van mogelijk problematisch speelgedrag. Zoals het College reeds heeft aangegeven in het onderzoeks- en adviesrapport sporttotalisator, zou naar de opvatting van het College een waarschuwingstekst op alle deelnamebewijzen van de door De Lotto georganiseerde kansspelen behoren te staan, luidende: *Zet niet alles op het spel - Speel met mate*.

6. Het College stelt voor om in de nieuwe vergunning ook ten aanzien van de instantloterij een regeling op te nemen inzake de uitkering van prijzen in annuïteiten zoals het College dat ook heeft voorgesteld in eerdere onderzoeks- en adviesrapporten. Naar de opvatting van het

College van toezicht op de kansspelen

College zou een gelijke regeling overigens ook behoren te worden opgenomen in de vergunningen van de overige landelijke kansspelen.

7. Verwijzend naar het gestelde in zijn rapportage *Speltechnische procedures en geautomatiseerde gegevensverwerking* d.d. 25 februari 1998, adviseert het College om in de vergunning ook ten aanzien van de instantloterij een expliciete grondslag op te nemen voor het laten uitvoeren van een EDP-audit. Verder geeft het College in overweging om de rapportagetermijn met betrekking tot de bevindingen van de onafhankelijke deskundigen en keuringsinstellingen te bepalen op uiterlijk binnen drie maanden (in plaats van twee maanden) na afloop van een kalenderjaar, zoals dat ook in de overige vergunningen voor de landelijke kansspelen is geregeld.

8. In het onderzoeks- en adviesrapport sporttotalisator heeft het College reeds aangegeven dat naar zijn opvatting de in de vergunning opgenomen limitering van het prijzenpercentage kan vervallen. Nu de Wet op de kansspelen ter zake van de door De Lotto georganiseerde kansspelen een minimumprijzenpercentage voorschrijft, zoals dat ook ten aanzien van SENS het geval is, is een limitering van het prijzenpercentage in de vergunning volgens het College niet aangewezen, omdat dit bij SENS evenmin het geval is. Voorts wijst het College in dit verband nog op de totalisator, waar ook alleen een minimumprijzenpercentage is voorgeschreven. Hetzelfde geldt naar de opvatting van het College ten aanzien van de instantloterij.

9. Ten aanzien van de problematiek van de looptijd van instantloten stelt het College voor om voortaan in de vergunning te bepalen dat voor de toepassing van artikel 38 van de wet aanspraken voortvloeiende uit de deelneming aan een instantloterij vervallen binnen de termijn zoals vermeld op het deelnemingsbewijs, welke niet korter mag zijn dan één jaar nadat feitelijk een aanvang is gemaakt met de verkoop van de betreffende instantloterij. Ter toelichting merkt het College in dit verband nog op dat artikel 38 van de wet de civielrechtelijke aanspraak van de deelnemer op een gewonnen prijs verkort tot een jaar, maar dat dit artikel voor de vergunninghouder geen beletsel bevat om – hoewel niet meer afdwingbaar – na ommekomst van dat jaar de prijs alsnog uit te keren.

10. Hoewel thans de instantloterij en toto/lotto dezelfde begunstigden kennen, te weten ALN en NOC*NSF, zijn de verdeelsleutels niet identiek. Dit betekent dat De Lotto gehouden blijft om voor de instantloterij een separate kostentoerekening te maken. Het College acht dit niet bepaald efficiënt. Naar de opvatting van het College verzet zich er niets tegen om voortaan één verdeelsleutel te hanteren ten aanzien van de opbrengst van De Lotto, te weten 70% voor NOC*NSF en 30% voor ALN.

b. het deelnemersreglement

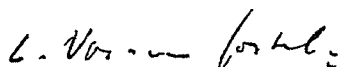
1. Het deelnemersreglement instantloterij en de door De Lotto voorgestelde wijzigingen waren door De Lotto opnieuw te bezien met het oog op aanpassingen in verband met de wijzigingen die worden aangebracht in de aan De Lotto verleende vergunning.

2. Ten aanzien van het voorstel van De Lotto om het tweede lid van artikel 2 te schrappen, merkt het College op dat dit artikellid een correcte parafrase is van wat de wetgever blijkens de memorie van toelichting voor ogen heeft gestaan bij het invoeren van de instantloterij. Het College vermag dan ook niet in te zien dat dit artikellid de mogelijkheden van De Lotto binnen de wettelijke definitie onnodig zou beperken.

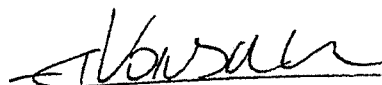
College van toezicht op de kansspelen

3. Voor het overige heeft het College geen bijzondere opmerkingen met betrekking tot het deelnemersreglement instantloterij.

In aanvulling op het vorenstaande wil het College volstaan met een enkele opmerking inzake de digitale instantloterij. Het College is zich bewust van het feit dat de bestaande instantloterij qua karakter en risicoprofiel noch bij de traditionele loterijen (met trekking achteraf) noch bij de snelle omzet spelen (casino's en speelautomaten) thuishoort. Daar waar het gaat om een digitale variant van de instantloterij, lijken er evenwel meer overeenkomsten met e-gaming (zoals bij casino's en speelautomaten) dan met e-commerce (een alternatief verkoopkanaal). In dit verband verwijst het College ook naar zijn advies d.d. 21 maart 2002, nr. C.246/02, inzake het concept-wetsvoorstel kansspelen op internet. Daarin heeft het College opgemerkt dat een van de kenmerken van interactieve kansspelen (e-gaming) is dat het om kansspelen gaat die snel worden gespeeld, waar inzet en spelresultaat kort op elkaar volgen en na spelresultaat meteen weer kan worden ingezet. Voor het antwoord op de vraag of een digitale instantloterij voldoende wettelijke grondslag vindt in van Titel IIA van de Wet op de kansspelen is naar de opvatting van het College uiteindelijk bepalend de wijze waarop aan de digitale instantloterij vorm wordt gegeven. Desgevraagd hebben de vertegenwoordigers van De Lotto ter vergadering van het College aangegeven – in afwijking van de eerder gegeven schriftelijke toelichting – dat het niet de bedoeling is dat er afzonderlijke digitale instantloterijen komen, maar dat deze een integraal onderdeel vormen van bestaande instantloterijen. In wezen zal het erop neer komen dat bij het productieproces van de instantloterijen, nadat de winnende combinaties zijn toegewezen, een (bestaand) gedeelte van de loten op de klassieke manier zal worden gedrukt en een ander (aanvullend) gedeelte in elektronische vorm zal worden uitgegeven. Bij nadere beschouwing is het College van oordeel dat indien op deze wijze uitvoering wordt gegeven aan de digitale instantloterij, daartegen geen overwegende bezwaren behoeven te bestaan omdat het dan inderdaad om een alternatief verkoopkanaal van hetzelfde product gaat (e-commerce).

drs. M.W.M. Vos-van Gortel,
voorzitter

mr. E.A. van Vondelen,
secretaris